

TANEČNÍ VÍR

1. díl

Letošní přehlídka se odehrává podvacáté v Jablonci. Co je dvacet let? Záleží, z jaké perspektivy na daný časový úsek nahlížíme, jak moc se nás dotýká a jak jsme osobně zainteresovaní... V němém úžasu procházím výstavou ve vestibulu jablonecké radnice, která mapuje 20 let přehlídky. Reálný čas i svět okolo přestává pro mě na chvíli existovat. Nořím se do minulosti a krásných vzpomínek. S každým ročníkem vypluje nějaký intenzivní pocit, prožitek, obrazy, slova, hudba, poznání, lidé, zážitky, setkání... je toho tolik. Jako když otevřete skříňku s pokladem a kocháte se, co všechno v ní máte a radujete se z každého znovuobjeveného předmětu, a nejvíc z těch, na které jste možná dávno zapomněli.

Byla jsem přesvědčená, že napsat úvodní slovo k 20. narozeninám přehlídky do Tanečního víru bude snadné. Vždyť jsem nechyběla na žádné přehlídce a srdce mi bije pro tanec i Jablonec. Jenže možná právě proto teď nenacházím slova. Zdá se mi nemožné popsat hloubku i šíři, kterou ve mně ony dvě dekády přehlídek zanechaly. Snad by to šlo pohybem, tancem... Otáčím se dokola, od prvního ročníku, kdy se přehlídka zrodila a ten samý rok se mi narodila dcera. Točím se dál okolo fotografií, kde jsme o 15 i víc let mladší. Přede mnou se odehrávají mimořádné okamžiky i prostory jednotlivých přehlídek, jako byly pater noster, lázně... Vír vzpomínek nebere konce, je to skoro jako krásná dechberoucí závrať.

Jenže každá otočka má někde začátek a někde konec, anebo přechází v jiný pohyb. Stojím nohama zase pevně na zemi a hledím na poslední panel věnovaný loňskému ročníku. Stejně jako před rokem i nyní mě znovu mrazí při pohledu na foto k choreografii Modlitba za svobodu. Její interpretky, které se narodily ve stejný rok jako přehlídka v Jablonci, nesou na bedrech křehký poklad a poselství dneška. Moc bych nejen jim přála, aby se jim za dvacet let mohla zatočit hlava a podlomit nohy pod krásnými vzpomínkami na budoucí ročníky přehlídky jako mně nyní nad těmi minulými.

Petra Endlerová

HUDEBNÍ KONZERTY

PŘÁTELSTVÍ

JABLONEC MĚSTO TANCE

SÝMPÓZIA

TĚLO V POHYBU
A POHYB V TĚLE

Jablonec nad Nisou 20 let městem tance

Dvacet let je v Jablonci přehlídka, která zde našla odpovídající tech-

nické i lidské zázemí. Postupně si klestila cestu mezi konkurenty a dnes je z ní emancipovaná oborová událost. Dvacet let je úctyhodná doba. Podle sociologů je to téměř jedna generace. Za celou tu dobu mám možnost tuhle cestu kráčet společně se třemi, pro mne důležitými ženami – paní Elvírou Němečkovou, která všechno to dění v Jablonci celou tu dobu trpělivě pozoruje a reflektuje; paní Alenou Crhovou, mou kolegyni a spřízněnou duši z NIPOS, se kterou jsme strávili nejednu vzrušenou debatu nad cestami oboru; a paní Ludmilou Rellichovou z Tanečního a pohybového studia Magdaléna, organizátorkou v místě, která se po celou tu dlouhou dobu snaží vyjít nám všem maximálně vstříc, byť to nemusí být na první pohled patrné, a to ve všech našich oprávněných, ale někdy i docela nesmyslných požadavcích. Zvláště pak v letošním roce, kdy v důsledku nečekaných mezinárodních událostí dostala ubytovací zařízení v regionu příkaz k uvolnění maximální kapacity pro válečné uprchlíky, nebylo úplně snadné nebývale vysoký počet účastníků (více jak 215) uhostit. Všechny tyto tři ženy mají v mých očích jedno společné – pro tanec by dýchaly. Dovoluji si za to takto veřejně vyslovit jednak můj veliký obdiv, že tu cestu společně se mnou tak dlouho vydržely a veliký dík za to, co pro obor scénického tance činí.

Jiří Lössl

Díky za přehlídky pořádané srdcem

Milí organizátoři, vy všichni v čele s Lídou Rellichovou a Jirkou Lösslem, chceme Vám poděkovat za to, že celá dvě desetiletí organizujete celostátní přehlídku pro obor, který je stále na mnoha místech vnímán jako okrajový. Že možná musíte stále znovu dokola, podle toho, jak se mění v čase vedení měst a krajů, vysvětlovat, žádat, shánět a zajišťovat. Děkujeme za to, že se pořád snažíte a hledáte něco nového, neotřelého, co by přehlídku ozvláštnilo, a to i přes to, že finanční situace není růžová, jako je tomu letos. Děkujeme za odvahu, s kterou jste se pustili do dvou přehlídek v omezeném režimu v době covidových opatření, kdy pořadatelé naopak hromadně akce rušili. Děkujeme za vstřícnost, s kterou přijímáte naše požadavky, za laskavost a trpělivost s našimi případnými prohřešky – pozdě zasláné či špatně vyplněné přihlášky, faktury a jiné zmatky, které vám občas působíme a přiděláváme vrásky na čele... Zkrátka děkujeme za to, že pro nás stále i po těch dvaceti letech připravujete přehlídku s láskou a rádi. Myslím, že na výsledku je to vždy vidět.

Petra Endlerová

Foto: Ivo Mičkal

Jaká máte očekávání od amatérské scény?

Honza Malík

Spíše než očekávání cítím těšení se... Protože tuším a představuji si, jaký tvůrčí příval nás čeká. Věřím, že zdroje taneční tvorby jsou nevyčerpatelné, takže jsem si jist, že zažijeme neviděné.

Marie Kinsky

Těším se na přehlídku. Očekávám touhu po tanec i ze všech stran. Očekávám touhu po kreativitu, která je v České Republice tak silná. Těším se na setkání s lidmi které znám a opravdu ráda je uvidím. Ráda potkám i nové lidi, se kterými máme stejnou lásku pro umění a tanec.

Vít Malota

Očekávám setkání nad vyprávěním pohybem. Upřímnost a příběhy, které jinak než beze slov nelze povědět.

Elvíra Němečková

Od amatérské scény čekám hlavně radost a potěšení z tance, z setkávání se a z kreativní tvorby. Těším se na staré i nové tváře, na zajímavá témata, na tradici i na neotřelé nebo dokonce experimentální choreografie. Očekávání nemám. Očekávání má člověk u tvorby profesionální, což ji samotnou často dost svazuje, omezuje a hendikepuje. Očekávání někdy přináší zklamání a já se prostě těším.

Tomáš Žižka

Uhodnete odpověď pana Žižky?
Své tipy posílejte na náš Instagram @tanectanecjablonec

Uroňme slzu štěstí...

V rámci našeho setkání na Tanec Tanec vystoupí paní Eva Blažíčková v pořadu Živá minulost v tanci, ve kterém se s námi podělí o své osobní vzpomínky na paní Jarmilu Jeřábkovou. Setkání proběhne v pátek 28.10. od 15 do 17 hodin. Program určený převážně pro vedoucí skupin, se uskuteční v přednáškové místnosti Hotelu Rehavital na adrese Jugoslávská 30/11. Kapacita sálu je omezena na 40 míst.

Eva Blažíčková je pro mě nepopíratelně osobností, která otevřela generacím tanečníků nové možnosti. Přišla s hodnotným nápadem a přenesla ho ve skutečnost. Co je v dnešní době cennější? V rozhovoru pro Taneční vír nám odpověděla na pár otázek.

Adéla

Jakou má podle vás postavení a funkci amatérské divadlo a tanec?

Ráda bych pominula divadlo a mluvila jen o tanci, protože tam jsem, kromě jiného, víc doma.

Podle mého názoru má tanec již docela širokou základnu, funkci určitě hodně důležitou, ale pojďme se bavit o tom, jaké by mohl mít tanec postavení ještě lepší a jak by jeho funkce mohla být mnohem a mnohem důležitější. A hlavně – jaký zásadnější dopad na úroveň naší společnosti. Pojďme se ale také domluvit, že nebudeme rozlišovat amatérské umění od profesionálního. Vytýčuje to jakousi kvalitativní hranici, která nemusí vůbec být hodnověrná a navíc je nejvyšší čas tuto starou politickou a nesmyslnou čáru přetnout. Je to neblahé dědictví dávných politických rozhodnutí, která ale bohužel doznívají dodnes.

Podívejme se na tanec jako na výchovnou a vzdělávací možnost, na taneční výchovu jako výchovný a vzdělávací prostředek. Oprostěme se zásadním způsobem od zažitých myšlenkových kliše a podívejme se na tanec v té nejčistší a nejryzejší podobě. Naším prioritním cílem v tomto případě nebude vzdělávání k tanci a pro taneční obor jako jediné usilování. Když poznáme všechny specifické hodnoty, které tanec v sobě svou podstatou nese, a které mohou proto být důležitým příspěvkem do vzdělání a výchovy obecně, zjistíme, že je potřeba spojit síly na všech stupních vzdělávání, výchovy, zájmové činnosti i profesních škol, aby tanec pronikl do povědomí společnosti, a aby společnost mohla z tance v tom nejlepším slova smyslu profitovat. Umělecká tvorba ve vzdělávacím procesu je pro kvalitu společnosti stejně důležitá jako gramotnost. Měli bychom skončit debaty o tom, která taneční technika je ta pravá, zaručeně nejlepší, která vede k efektu nejrychleji, který taneční styl letí,

co se bude zaručeně líbit, co povede k úspěchu, protože cesta by měla vést jinudy a hlavně jinam.

Kdo byl váš pedagog na kterého vzpomínáte v dobrém slova smyslu? Kdo na vás měl velký vliv?

Já jsem absolvovala své vzdělávání v nepříliš šťastných dobách komunistického Československa a tak dobrých pedagogů, myslím tím inspirativních pedagogů, jsem mnoho nepotkala. Bohužel. Ani na HAMU ne. Potkala jsem díky mé mámě paní Jarmilu Jeřábkovou a to setkání mi jednoduše zcela změnilo život. Vytvořilo mi paralelní svět, který (kromě toho rodinného) mi v nesvobodném světě umožnil svobodu.

Kdo je pro vás Jarmila Jeřábková? Co pro vás znamená její odkaz?

Paní Jarmila Jeřábková učila téměř padesát let, od roku 1933 do začátku osmdesátých let. První dva roky ve Slaném, potom ve vlastním studiu na Národní třídě v posledním, šestém patře paláce Metro. To byl ráj na zemi. Já jsem do něj vstoupila ve svých šesti letech a opustila dlouho potom, kdy jsem tam sama kurzy vedla. Tím místem prošlo několik generací, v některých letech jej navštěvovalo až 800 dětí a dospělých. V té době kromě paní Jarmily učily i její žákyňe, asistentky. Paní Jarmila Jeřábková na základech duncanovského učení vytvořila spolehlivou technickou bázi, propracovala a ověřila vlastní metodiku. V nejstručnějším výběru je zachycena v její knize Taneční průprava, vydané v roce 1979. Tato publikace je zaměřena na taneční výchovu dětí a je obrazem toho, jak se vyvíjel český duncanismus v sedmdesátých letech. Je tragédií naší národní kultury, že zoufale marotratně zachází s výraznými talenty, s tvůrčími osobnostmi, které jsou našim bohatstvím. Ostrá čára politických rozhodnutí po roce 1948 rozdělila do té doby harmonick se rozvíjející ta-

neční scénu na oblast institucionálně zabezpečenou a tudíž „profesionální“ (klasický balet a lidový tanec) a na oblast bez institucionální báze a tudíž „neprofesionální.“ A tak choreografky a pedagožky vybavené plnohodnotným vzděláním v zahraničí (např. Jarmila Jeřábková a Jarmila Kröschlová) byly zastaveny v největším rozletu. Nejen k jejich škodě, ale především ke škodě českého tanečního umění se ocitly uzavřené ve čtyřech zdech svých studií – samozřejmě následně znárodněných.

Paní Jarmila Jeřábková jako tanečnice upoutala pozornost již v roce 1931 na kongresu uměleckého tance ve Florencii, v roce 1934 ve Varšavě a v roce 1937 na kongresu umělecké pohybové výchovy získala první cenu.

Jako choreografka pro svou taneční skupinu od roku 1935 do roku 1946 vytvořila řadu vynikajících choreografií. Byly to především známé Dvořákovy Slovanské tance, kterými se proslavila, vždy doprovázeny orchestrem FOK s dirigentem Václavem Smetáčkem a dalších, ale také Balady Vítězslava Nováka, Dvojzpěvy Josefa Suka a skladba Polka jede od Otakara Zicha. Spolupracovala s filmovými režiséry – 1973 na filmu Říkadla Leoše Janáčka a 1969 s Petrem Weiglem na filmu Radúz a Mahulena. Je takřka nemožné vypočítat intenzivní a všestrannou činnost Jarmily Jeřábkové jako taneční pedagožky v rozmezí padesátých až sedmdesátých let.

Především vyučovala ve svém ateliéru v Metru, ale kromě toho se účastnila vypracování osnov pro Taneční obory Lidových škol umění, vedla nespočet kurzů pro taneční pedagogy a vedoucí tanečních souborů, 1962-64 vy-

učovala na Státní konzervatoři, vytvořila řadu dětských tanečních pořadů v televizi, uvedených v letech 1959-61, mnoho let jezdila vyučovat do rakouského Gmundenu letní kurzy pro Mezinárodní společnost Elisabeth Duncanové.

Čeho si nejvíce ceníte, když se ohlédnete zpátky za svou taneční kariérou pedagoga?

Domnívám se, že založení Konzervatoře Duncan centre v roce

1992 jako státní školy (až po politických změnách, předtím to bylo nemyslitelné). Tato konzervatoř umožňuje pedagogům a studentům jiný způsob přemýšlení o taneční tvorbě, jiný způsob tělesné přípravy tanečníků a uplatňování improvizace pro rozvíjení jejich fantazie. To do té doby nebylo možné.

Jde o velmi důležitý, možná zásadní dopad na změnu tanečního vzdělávání.

Vychovává první generace odborníků, jejichž stopu už nikdo nesmaže.

Za další důležitý čin považuji práci na projektu Špalíček Bohuslava Martinů. Ke společnému dílu se sešly různé skupiny

děti, mládeže, dospělých, tanečníků i pedagogů a podaly důkaz toho, že tanec je schopen zázraku. Sto třiceti dětem, zcela nepoznamenaných jakoukoliv uměleckou činností (přesto, že hudební i tělesnou výchovu v ZŠ mají, nepoznamenány byly) se po dvou a půl letech práce s pedagogy Konzervatoře Duncan centre podařilo vytvořit představení, které přineslo důkazy o nutnosti věnovat pozornost ob-

lasti Umění a Kultura ve vzdělávacím procesu a působit na kultivaci dětí prostředky umělecké tvorby.

Co byste vzkázala účastníkům Tanec, Tanec jakožto „amatérským“ umělcům?

Účastníkům letošního ročníku Tanec, tanec přeji, aby po jejich tanci také tu a tam někdo uronil slzu štěstí.

Co byste si přála, aby se v tanci ještě událo?

Co bych přála tanci, vyčtete prosim z toho, co jsem se snažila vysvětlit výše. Určitě tanec jako rovnocenný předmět oblasti umění a kultury ve všeobecném vzdělávání a pak i na vysokých školách.

Co nepřehlédnout v Jablonci?

Ač se to přes poněkud převažující propagaci nejrůznějších sportovních zázemí nemusí na první pohled zdát, město Jablonec skrývá nemalé množství architektonických památek a unikátů. Škoda je nezmínit, škoda je nevidět na vlastní oči...

Mezi ty hlavní patří bezpochyby jablonecké vily. Těch, které by stály za zmínku je nemalé množství, nechte mne tak vypíchnout ty nejdůležitější: Háskova vila na adrese Průběžná 449/10 v Jabloneckých Pasekách - jedná se o funkcionalistický poklad mezi vilami v celém Česku. Výstavba probíhala v 30. letech a jejím architektem byl Heinrich Lauterbach. Nevynechám ani Kantorovu vilu slavnou pro svůj Raumplan (Palackého 3111). V neposlední řadě si povšimněte i vil v blízkosti divadla v Opletalově ulici.

Kdyby snad Vaše kroky zabloudili k Jablonecké přehradě, která mimochodem patří mezi největší městské nádrže ve střední Evropě, na cestě kolem nepřehlédněte kovovou plastiku "Prut," jejímž autorem byl Vratislav Karel Novák, mimo jiné také autor slavného Metronomu na Letné v Praze. Jeho další plastiku můžete najít také před obchodním centrem Centrál. Jablonecká radnice (opět ve funkcionalistickém stylu), kterou zajisté navštívíte v rámci výstavy k výročí přehlídky, schovává další unikát, kterým je paternoster výtah.

Rádi bychom Vás také pozvali do Křišťálového ráje (Jungmannova 497/6), kde se můžete těšit na širokou nabídku skla a bižuterie.

A koho by snad neodradil poněkud náročný výšlap, může se vydat na rozhlednu Petřín, kde se nachází výletní restaurace a vyhlídková věž, ze které budete mít Jablonec jako na dlani. Kdo by se raději držel centra, může také zavítat ke kostelu svaté Anny a hned naproti k Domu Jany a Josefa V. Scheybalových.

Na horním náměstí se nachází cihlový kostel Největšího srdce Ježíšova, vystavěn zdejším rodákem Josefem Zaschem. Tvoří jednu z dominant Jablonce. Když zmiňuji kostely, neměla bych vynechat ani secesní Kostel Povýšení svatého kříže v Podhorské ulici. V blízkosti divadla se také nachází bývalé Jablonecké lázně, jejichž interiéry bohužel nejsou přístupné, avšak o to tajemněji momentálně chátrající budova působí.

Evička

Propagační okénko:

Možnost uplatnění 10% slevy v Křišťálovém ráji

Sledujte nás na instagramu @tanectanecjablonec

**Kde najdete zpravodaj?
V taneční redakci
U šaten v divadle během
přehlídkového večera
Na besedách s tanečními
lektory**

KAM NA KÁVU?

Součástí jubilejní přehlídky Tanec Tanec je i výstava zaměřující se na Jablonec jakožto město tance. Ve vestibulu radnice na Mírovém náměstí je na dvaceti tabulích představen festival v průběhu let. Na fotografiích od Radka Mačáka, Jana Svobody, Pavla Jasanského a Ivo Mičkala můžeme vidět nejen domácí soubory TaPS Magdaléna a Parau Parau, ale i soubor z Karlových Varů, NoTa Plzeň a jiné. Fotografie jsou doplněny krátkým shrnutím každého ročníku.

La Kavárna
Level One
Hugo
Kafe na Pražský
Hajja kafe
Story kafe

KAM NA JÍDLO?

Radnice
Franko
Na Baště
Šenk U Zlatého lva
Q-Burger Bar

A CO VEČER?

Noční život v Jablonci :)
Horečka sobotní noci v klubu na Rampě

Tak jsme se všichni dočkali. Opět se setkáváme ve městě tance. Redakční tým, skládající se z tanečnic souboru TAPS Magdaléna pro vás opět připravuje tři nabitě přehlídkové zpravodaje. Doufáme, že si to s námi letos užijete stejně jako minulý rok!
Váš redakční tým